

MAGYARLAKI HÍRMONDÓ

1999. február

1.szám

Magyarlak képviselőtestülete útjára indítja Hírmondóját a lakosság hiteles tájékoztatása végett. E lappal szeretnénk valós információhoz juttatni a falu lakóit a hivatali, a társadalmi és a közélet eseményeiről. A szájról szájra terjedő hírek magukban rejtik a torzítás, csúsztatás lehetőségét, veszélyét. Tudósítunk majd a polgármesteri hivatal, az iskola, az óvoda, a konyha, a sportkör, a tűzoltó egyesület, a vöröskereszt helyi szervezete, az idősek klubja, a könyvtár és más szervezetek életéről,

eseményeiről, rendezvényeiről. Vállalkozóink is hirdethetik majd tevékenységüket. Szeretnénk minél szélesebb kört bevonni a közéletbe. Szívesen vesszük bárki érdeklődését, észrevételét, ötletét. Lapunkba bárki írhat cikket, ha úgy ítéli meg, hogy mások érdeklődésére számottartó mondanivalója van. Hírmondónk arculatának kialakításában így Önök is részt vehetnek! Lapunkat havonta adjuk ki. Költségeit a képviselő testületi tagok tiszteletdíjából fedezzük.

Tóth Jenőné

Rövid hírek

1999. február 08-án a vöröskereszt helyi szervezete önkéntes véradást szervezett községünkben. Az orvosi rendelőben 15-en adtak vért.

Amit a vércsoportokról tudni kell:

A vércsoporton a külső körülményektől független, minden egyénre jellemző, veleszületett biológiai sajátosságot értünk, amely az élet során változatlanul megmarad.

A négy fő vércsoportot A-B-AB-O-val jelölik.

Vérátömlesztéskor vagy azonos vércsoportú (pl. A-nak A-s, B-nek B-s csoportú) vért adnak, vagy az általános adót, a O csoportot. Ezt minden ember vére általában melléktünet nélkül befogadja. Az AB-s vércsoportú egyén viszont bármilyen vércsoportú vért kaphat, azért hívják általános kapónak is. Egy másik felosztás szerint RH-pozitív, vagy RH-negatív tulajdonságú minden ember vére. Ennek elsősorban a terhesség szempontjából van jelentősége.

Tóth Jenő

SZEMÉTKEDÉS

Bármelyik irányban utazunk is az országban, akár autón, akár vasúton, mindenfelé szemünkbe ötlenek a települések határait csúfító, szanaszét heverő szemétkupacok. Szemetes az árkok partja, szemetes az erdők széle, szemetes a folyók mente, szemetesek a városok járdái és utcái. Az emberek életét az utóbbi húsz-harminc évben gyökeresen átalakító változások a XX. század végére érték el odáig, hogy a polgárok a mindennapi életükhöz szükséges javakat szinte kivétel nélkül a boltban vásárolják meg. Ezeket a javakat - hogy a polgár haza tudja vinni - különféle csomagolóanyagokba burkolják, amik aztán otthon - mivel a polgár nem sok mindenre tudja ezeket használni - rövid úton a kukákban kötnek ki. A kukák pedig telnek. Telnek az üvegpalackokkal, a műanyagzacskókkal, flakonokkal, poharakkal, pálcikákkal, konzervdobozokkal, tubusokkal, sztaniolpapírokkal, lyukas lábasokkal, félretaposott cipőkkel és még kitudja miféle kacatokkal. Mikor egészen megtelnek, akkor a polgár úgy ahogy van, az egészszől megszabadul. Az illetékesek hamar belátták, hogy a polgárok ez irányú szabadulási vágyát valamiféle szervezett keretekbe kellene terejni, mert különben a polgárok - a saját fejük után indulva - a házukhoz legközelebb eső bokor tövében fognak megszabadulni a kukájuk tartalmától. Ennélfogva az illetékesek feltalálták a szemétkézelést. Ami annyit jelent, hogy a sok szemetet nem szanaszét, hanem egy helyre kell burogatni. Igen ám, de hol legyen az a hely, és ki vigye el olyan messzire a szemetet, meg egyáltalán mikor és mivel?

Magyarlak vezetői már a nyolcvanas években szembetalálták magukat ezekkel a kérdésekkel. Első nekifutásra ki is jelöltek egy szemétkerakó helyet az Újrét nyugati csücskében, egy felhagyott kavicsbánya gödreiben. Ide mindenki saját kezűleg szállította a szemetét (vagy ha igen messze lakott, akkor nem jött el egészen idáig). A gödör idővel megtelt - habár a Rába áradásai miatt, időnként apadt a szemét szintje - új gödör után kellett nézni. A falu önállósodása, az önkormányzat megszületése itt is változást hozott, az új szemétkerakót a régi iskola és a Gát között, a Bekes-tó medrében jelölték ki. A szemét odaszállítását is megszervezték. A házak elé kirakott zsákokat az önkormányzat emberei szedték össze, és egy megbízott vállalkozó járművével a kijelölt helyre fuvarozták. Mindez persze pénzbe került. Az önkormányzat fennállása óta követett gyakorlat szerint - a lakosság bukszájának kimélése céljából - a szemétszállítással és szemétkézeléssel járó költségek zömét az önkormányzat magára vállalta. Kezdetben a polgároknak csupán házanként és évente csupán száz forint szemétdíjat kellett fizetni, ám a falugyűlések állandó velejárója volt az emiatti zúgolódás. Később a díj 300 forintra emelkedett.

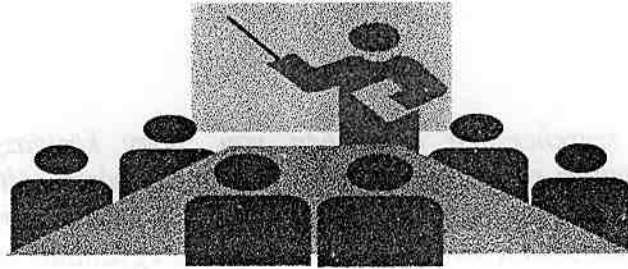
1997 elején a képviselőtestület kommunális adó bevezetéséről határozott, amelynek mértéke házanként és évente 1000 forint volt. A kiküldött tájékoztatók szerint ezzel egy időben megszűnt az addigi szemétdíj és a ház előtti árok kaszálásáért szedett évenkénti 500 forint. Ennek ellenére a nyár közepén egy megállapodás tervezet szövegét kézbesítették az ingatlanulajdonosoknak, amelynek aláírása esetén a polgárok kötelezték volna magukat, hogy mégiscsak fizetnek 500 forintot a fűnyírásért. Pár nap múlva a falugyűlésen a jegyző bejelentette, hogy a korábbi hírekkel ellentétben a szemétszállítási díj sem szűnt meg, azt továbbra is kell fizetni. Történt ugyanis, hogy az önkormányzat korábbi - a szemétszállítási díjról szóló - rendeletét senki sem vonta vissza, az továbbra is érvényben volt. Míg a díjról folyt a vita, ez a szemétkerakó is megtelt. Megléte különben is ellentmondott mindenféle törvényi szabályozásnak. Ártéren ugyanis nem lehet szemétkerakót létesíteni, már csak azért sem, mert a szemét nem marad ott meg. Nedves időben a víz, száraz időben a szél hordta egy részét erre is, meg arra is. Megint csak új szemétkerakó után kellett nézni.

Magyarlak abban a szerencsétlen helyzetben van, hogy közigazgatási határát teljes szélességben - a Háromházi pataktól a Baksa-árokig - lakoházak töltik ki. Ettől északra a Rába ártere terül el, itt nem létesíthető szemétkerakó hely. A falutól délre sem, hiszen onnan a vizek előbb-utóbb visszahoznák a szemetet. Pénzünk pedig egyáltalán nincs egy, a hatóságok által megkövetelt szemétkerakó hely kialakítására. A képviselőtestület hosszas habozás után - elfogadva a polgármester álláspontját, miszerint a szemetet a falutól minél távolabb szeretné tudni - szerződést kötött a körmenői Müllex vállalattal, amely a környéken egyedülként foglalkozik a háztartási szemét összegyűjtésével és elszállításával. A cég, vállalása szerint, a korábban szokásos módon a házak elé zsákokban kitett háztartási hulladékot minden hónap utolsó hétfőjén elszállítja, továbbá évente egy alkalommal loomtalanítást végez.

Na, ez eddig rendben is lenne. Most már csak fizetni kell. A Müllex ezért a szolgáltatásért 1999. évre 725 760 forintot kér. Az önkormányzat - a mindenki által ismert - anyagi helyzete miatt ezt az összeget nem képes magára vállalni. (Mint ahogy most már sok minden mást sem!) A képviselőtestület 1998. dec. 14-én tartott ülésén úgy döntött, hogy a szemétszállítás finanszírozásának biztosítása érdekében (hogy ez mennyire indokolt, azt azok tudnák leginkább megmondani, akik az 1998. évi szemétszállítási díj befizetéséről megfélekedtek) megszünteti a szemétszállításról szóló korábbi rendeletét. (Ez 280 Ft / fő/év díjat tartalmazott.) Helyette a kommunális adó mértékét, a korábbi 2000 Ft/ lakoház mértékről 4750 Ft/ lakoház mértékre emeli. Ezt az összeget azok után a lakások után kell fizetni, amelyben hét, vagy annál több személy lakik. Ha a lakásban hétnél kevesebb személy lakik, akkor a tulajdonos kedvezmény illeti meg, amely a 4750 forintos adót személyenként 8%-kal csökkenti. Az így kiszámolt adó összege házanként 200-800 forinttal haladja meg a tavalyi fizetett összeget, amely a tavalyi 2000 forintos kommunális adót + a személyenkénti 280 forintnyi szemétszállítási díjat tartalmazta. A nagyobb létszámú, ezáltal több szemetet termelő családok adója nagyobb mértékben emelkedik. Az alábbi táblázat alapján ki-ki összevetheti a tavalyi illetve az ez évi fizetendő közterheinek nagyságát.

A lakásban lakó személyek száma		1998		1999			
		kommunális adó	szemétdíj	össz.	fizetendő kommunális adó	kedvezmény	kedvezmény %
1	2000	280		2280	2470	2280	48 %
2	2000	560		2560	2850	1900	40 %
3	2000	840		2840	3230	1520	32 %
4	2000	1120		3120	3610	1140	24 %
5	2000	1400		3400	3990	760	16 %
6	2000	1680		3680	4370	380	8 %
7	2000	1690		3960	4750	0	0 %

Magyarics István

Merre tovább, iskola?

Az 1970-ben átadott „új iskola” öt tantermét akkor a felső tagozatosok vették birtokukba. Nem tudom, hogy abban az időben a megyei vezetőket mi készítette arra a döntésre, hogy az eredeti tíz tantermű és tornatermes tervből csökkentett igényű kivitelezés lett.

Ez akkor több volt, mint hiba! Az iskola jövője alatt elkezdett ketyegni egy időzített bomba. A rendszerváltást követő második ciklusban robbant is. A testületi döntések következményeként először a magyarlaki, majd a csörötneki alsó tagozatosok gyömöszölődtek ide. Az átszervezés inkább gazdasági és politikai, mintsem szakmai érvekkel indokolható. A működési költségek valamelyest csökkentek ugyan, de a változtatások a meglévő gondok mellé újakat hoztak. A zsúfoltság mellett feladatok, funkciók sérültek az iskolában.

A fenntartók által átmenetinek minősített helyzetből kilépni van remény. Ennek meghatározó eleme az, hogy a mostani képviselő testületek elvi szinten szükségesnek ítélik meg a feltételek javítását. A koncepció először tantermek, később tornaterem építését célozza meg. Ezek megvalósulása bizonyára jelentősen csökkenti majd a szentgotthárdi általános iskolákba eljárók számát. Az elképzelések gyakorlati megvalósítása első lépésének annak kellene lenni, hogy Csörötnek és Magyarlak képviselő testülete a bővítés ügyében közös határozatot hozzon. Ezt követné a tervek elkészítése, mert ennek hiányában külső segítséget igényelni, kapni nem lehet. A szűkös helyi források mellé pályázatokkal is kívánnak pénzt szerezni.

Úgy tűnik, hogy az évtizedes egymás mellett történő csörötneki, magyarlaki „el-beszélésnek” vége szakad. A fenntartók az elvi, a nem a valódi problémára koncentráló próbálkozások helyett a tettek mezejére lépnek. A két falu összefog egy szükséges és sokakat érintő célért: az iskola bővítéséért.

Az iskolában benne rejlik - közvetve és közvetlenül - falvaink jövője is. Ezt felelősséggel és tudatosan építeni a mában kell kezdenünk. Kikért? Azokért a magyarlakiakért és csörötnekiekért, akik szívükben is községeink polgárai. Azokért, akiknek meghatározóan fontos intézmény az emberi értékeket ápoló és továbbadó iskola.

*Huszár Ferenc
Igazgató*